

معاونت آموزشی دانشگاه
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح درس جامع
(روزانه)

عنوان درس: اخلاق پرستاری در کودکان و روابط حرفه ای

اساتید درس: دکتر ناصر مظفری - دکتر فرزانه فرشباغ - دکتر نازیلا وثوقی

رشته و مقطع: کارشناسی ارشد پرستاری کودکان

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد-نظری + ۰/۵ واحد عملی

پیش نیاز درس: ندارد

هدف کلی درس: . اخلاق حرفه ای جزء لاینفک آموزش حرفه پرستاری می باشد. در این درس دانشجویان با جنبه های تاریخی و مبانی نظری اخلاق حرفه ای آشنا می شوند. در پایان درس در زمینه اصول اخلاق زیستی و کاربرد آن در پرستاری آموزش می بینند. دیدگاه های اخلاقی، راه های تصمیم گیری اخلاقی، توسعه عملکرد اخلاقی، راه های حمایت از حقوق کودک و خانواده، حفظ شان و کرامت انسانی، رشد اخلاق حرفه ای و روش های توسعه ارزش های انسانی و کرامت انسانی در محیط کار را یاد می گیرند.

شرح درس: این درس مبانی نظری و مهارت لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبتهای پرستاری و برقراری ارتباط حرفه ای را بر اساس ارزش های انسانی فراهم می کند. در این درس دانشجویان با نحوه حمایت از حقوق کودکان و والدین آشنا شده و راه های توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را یاد می گیرند و علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاقی نظریه های اخلاقی را هم مورد تجزیه و تحلی قرار می دهند. در زمینه موضوعات اخلاقی در مراقبت های پرستاری حساس شده و تصمیم گیری های اخلاقی را تجربه می نمایند تا صلاحیت اخلاق حرفه ای در آنان تقویت گردد

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی نظری:

شماره جلسه	عنوان جلسه	ارائه؛ استاد
(۱)	۱- جنبه های تاریخی اخلاق و قانون در پرستاری و روابط حرفه ای و مبانی نظری اخلاق پرستاری	
(۲)	شناخت حقوق اساسی انسان و احترام به حقوق کودکان و والدین و اخلاق از دیدگاه اسلام	
(۳)	۲- اصول اخلاق زیستی (اتونومی، عدم آسیب و ضرر، سودرسانی، عدالت) و کاربردهای آن در پرستاری	
(۴)	کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه ای، حساسیت های اخلاقی، اصول آئین نامه اخلاق برای پرستاران، مدل های ارتباطی پزشک- پرستار - بیمار	
(۵)	۵- تصمیم گیری های اخلاقی در مراقبت از کودکان و خانواده ها و راهبردهای ارتقا آن	
(۶)	۶- موارد، قوانین و راه کارهای احضار پرستار به دادگاه، رضایت آگاهانه در کودکان و والدین	
(۷)	ارزش های اخلاقی و کرامت انسانی را در محیط های کاری حمایت از حقوق کودکان و والدین و اصول اخلاقی در ارائه مراقبت به گروه های آسیب پذیر	
(۸)	چالش ها و معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (پیوند بافتی، اتانازی، و عفونت HIV، سقط جنین، سقط جنین، بی مبالاتی، قصور و خطا و شبه جرم های عمدی و...)	

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله
نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی (پایان ترم) کتبی: (تشریحی تستی شفاهی عملی

مجلس شورای اسلامی
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

نحوه ارزشیابی:

معیارهای ارزشیابی	درصد نمره	سهم نمره (از ۲۰ نمره)
حضور فعال و منظم در کلاس		۲
ارائه سمینار مرتبط با موضوع توسط هر دانشجو بر اساس منابع معرفی شده اصلی + ۳ مقاله جدید		۵
امتحان پایان ترم		۱۳
جمع کل	۱۰۰٪	۲۰

منابع:

منابع فارسی:

- ۱- قرآن کریم
- ۲- نهج الفصاحه
- ۳- نهج البلاغه
- ۴- رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
- ۵- کلینی رازی، محمد ابن یعقوب. اصول کافی. تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵.
- ۶- بحار الانوار.
- ۷- لاریجانی، باقر. پزشک و ملاحظات اخلاقی. ج ۱ و ۲. تهران: انتشارات برای فردا، ۱۳۶۴.
- ۸- دماري، بهزاد. سلامت معنوی. چاپ اول، تهران: انتشارات طب و جامعه، ۱۳۸۸.

۹- طباطبائی، محمد حسین، معنویت تشیع. قم: انتشارات تشیع، ۱۳۵۴.

۱۰- مطهری، مرتضی. آزادی معنوی. تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۶۱.

۱۱- اشرفی، منصور. اخلاق پزشکی و سوء رفتار حرفه ای. تهران: دانشگاه علوم پزشکی ایران، ۱۳۸۴.

۱۲- جولایی، سودابه و دهقان نیری، ناهید. اخلاقیات در پرستاری. تهران: وزارت بهداشت. معاونت سلامت- دفتر امور پرستاری، ۱۳۸۸.

۱۳- باندمن، ال و باندمن، ب. اخلاق پرستاری در طول زندگی. ترجمه مهتاب علیزاده. تهران: نشر بشری. آخرین ویرایش.

۱۴- اصول پرستاری کوزیر و ارب ۲۰۲۱، ویراست یازدهم، انتشارات حیدری، ۱۳۹۹.

منابع انگلیسی:

1. B, Rich KL. Nursing Ethics: across the curriculum and into practice, last edition, Boston: Jones and Barlett Publishers,
2. Thompson IE, Melia KM, Boyd KM and Horsburgh D. Nursing Ethics. Last edition, Edinburgh: Churchill Livingstone,
3. Sachedina A. Islamic Biomedical ethics. Principles and Application. Oxford University Press, 2009.
4. Tschuding V. Ethics in Nursing: The caring relationship. Edinburgh: BH. Last edition.
5. Burnard P and Chapman C. Professional and Ethical Issues in Nursing. Edinburgh: BH. Last edition.
6. Rumbold G. Ethics in Nursing Practice. London: Bailliere Tindall. Last edition.
7. Johnstone MJ. Bioethics: a nursing perspective. Sydney: Churchill Livingstone. Last edition.
8. Hendrick J. Law and Ethics in Nursing and Health Care. UK: Nelson Thornes. Last edition.
9. Grace PJ. Nursing Ethics and Professional Responsibility in advanced practice. Boston: Jone and Bartlett Pub. Last edition.
10. Edwards SD. Nursing Ethics: a principle-based approach. MacMillan. Last edition
11. . Davis AJ, Fowler MD abd Aroskar MA. Ethical Dilemmas and Nursing Practice. Boston: pearson Prentic Hall. Last edition

ب: طرح درس (lesson plan):

شماره جلسه: ۱		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		عنوان درسی: رویکردهای مختلف در اخلاق				
		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		موضوع درس: معرفی				
				تدوین: گروه				
				هدف کلی: دانشجو با نظریه ها مختلف با رویکردهای اخلاقی آشنا شود				
ردیف	اهداف رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	تاریخچه اخلاق در پرستاری را توضیح دهد	شناختی	درکی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث و گفتگو	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی امتحان کتبی
۲	نظریه های اخلاقی نسبت گرا و عینیت گرا را مقایسه کند	شناختی	تجزیه و تحلیل					
۳	چگونگی حل مسایل عینیت گرایی و نسبت گرایی را بیان کند.	شناختی	دانش					
۴	نظریات غیر نتیجه گرا (بر تمایلات و مقاصد افراد جهت تصمیم گیری اخلاقی) را شرح دهد	شناختی	درکی					
۵	نظریات فضیلت گرا (نظریات مبتنی بر عاملین اخلاقی) را توضیح دهد	شناختی	درکی					

وزارت بهداشت، درمانی و آموزش پزشکی
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

شماره جلسه: ۲	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		عنوان درسی: تجارب استرس زای اخلاقی در پرستاری و مدل های ارتباطی پزشک، پرستار، بیمار و خانواده					
	نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		موضوع درس: معرفی تدوین: گروه					
								هدف کلی: دانشجو با تجارب استرس زای اخلاقی در پرستاری آشنا شود
								دانشجو با مدل‌های ارتباطی پزشک، پرستار، بیمار و خانواده آشنا شود
شماره	هدف‌های رفتاری	حیطه یادگیری	سطح یادگیری	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	انواع موقعیتهای و تجارب استرس زای اخلاقی در پرستاری را توضیح دهد	شناختی	درکی	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث و گفتگو	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی امتحان کتبی
۲	منابعی که پرستاران باید برای چالش های اخلاقی کمک بگیرند را بیان کند	شناختی	دانش					
۳	مدل های اخلاقیات در رابطه بین بیمار و مراقب را بیان کند	شناختی	دانش					
۴	مدل های ارتباطی پزشک، پرستار، بیمار و خانواده را توضیح	شناختی	درکی					

پاكتستان علم و پزشكی
و خدمات بهداشتی بر مبنای نوین

							دهد.
				درکی	شناختی	علایم هشدار دهنده در ارتباط درمانی یک پرستار را توضیح دهد.	(۵)

شماره جلسه: ۳	رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال		عنوان درسی: تمییز مسایل اخلاقی از غیر اخلاقی موضوع درس: معرفی تدوین: گروه					
	هدف کلی: دانشجو با تمییز مسایل اخلاقی از مسایل غیر اخلاقی آشنا شود							
شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة	حیطه یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف
ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی، امتحان کتبی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی بحث و گفتگو	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	درکی	شناختی	حساسیت اخلاقی را شرح دهد و با مقالات در این زمینه بحث کند	(۱)
					دانش	شناختی	تفاوت بین اخلاق و حقوق بیمار را بیان کند .	(۲)

پارلمان شورای عالی
و خدمات بهداشتی، درمانی و رفاهی

					دانش	شناختی	حقوق کودکان در قوانین و مقررات جمهوری اسلامی را بیان کند	(۳)
					درکی	شناختی	مسائل اخلاقی را از مسائل غیر اخلاقی تمییز دهد	(۴)
					تجزیه و تحلیل	شناختی	بسته به دیدگاه های متفاوت ، قادر به تشخیص عمل صحیح از غیر صحیح باشد	(۵)
					درکی	شناختی	ویژگی ارزشیابی های اخلاقی را توضیح دهد	(۶)

انستیتو ملی پژوهش‌های آموزشی
و خدمات بهائشی برنامه‌ریزی

عنوان درسی: موضوع چالش اخلاقی در کودکان : انواع سوء رفتارها در کودکان		رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال		شماره جلسه: ۴	
موضوع درس: معرفی							
تدوین: گروه							
هدف کلی: با انواع سوء رفتارها در کودکان و چالش‌های مربوطه آشنا شود							
ردیف	هدف‌های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح یادگیری	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)
۱	تعریف کودک را بداند	شناختی	دانش	کلاس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث و گفتگو	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه
۲	مفهوم کودک آزاری را توضیح دهد	شناختی	درکی				
۳	دلایل شیوع کودک آزاری در کودکان را تشریح کند	شناختی	درکی				
۴	گام‌های اولیه در مقابله با کودک آزاری در جامعه را بیان کند	شناختی	درکی				
۵	راهکارهای اساسی در پیشگیری از خشونت علیه کودکان را بیان کند	شناختی	دانش				
۶	ریسک فاکتورهای سو رفتار با کودکان را توضیح دهد	شناختی	درکی				
۷	طبقه بندی انواع سو رفتار را نام ببرد	شناختی	دانش				

انستیتوت ملی تحقیقات سلامت
و خدمات بهداشتی بر مبنای شواهد